

Binecek Şey

Ömer Seyfettin

Binecek Şey — Ömer Seyfettin

Ömer Seyfettin 1920 yılında öldü. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca eserin özgün metni kamu malıdır.

Metin, Vikikaynak (tr.wikisource.org) aktarımından alınmıştır:

https://tr.wikisource.org/w/index.php?title=Binecek_Şey&oldid=152121
(revizyon 152121). Bu aktarım Creative Commons Atıf-AynıLisanslaPaylaş 4.0 (CC BY-SA 4.0) lisansı ile paylaşılır; bu PDF de aynı lisansla serbestçe paylaşılabilir.

pdfkitaphane.com

Derviş Hasan birdenbire durdu. Kirli, yırtık yenleriyle alnının terlerini sildi. Sıcak bir haziran güneşi dünyayı sebepsiz bir belâ gibi kasıp kavuruyordu. Sabahtan beri işte dört saattir hiç durmadan yürümüştü. Etrafına bakındı: Seyrek, sıska ağaçlı bir ormanın kenarında idi. Uzakta, tirşe rengi hafif bir sisle boyanmış kat kat dağlar görünüyordu. Köye, kasabaya benzer bir şey gözüne çarpmadı, yolun üst tarafındaki ağaçlara döndü:

«Biraz dinlensem...»

Diye düşündü. Vakia şu alacalı gölgelerde uzanıp rahat bir uyku çekmek... Hiç de fena değildi. Fakat karnı zil çalıyordu:

«Öğleden evvel bir köye rast gelirim...»

Ümidi ile geceyi geçirdiği çoban kulübesinden aç çıkmıştı. Her halde yürümeli, bir an evvel bir köye yetişmeliydi! Amma hangi köye?.. Derviş Hasan bunu asla bilmez, düşünmez, aklına getirmezdi. Otuz senedir, omuzunda keşkülü, sırtında abası, gönlünde tevekkülü, nereye gittiğini bilmediği yollardan geçmiş, ismini öğrenmediği köylerde misafir kalmıştı. Her yerde ona yiyecek, içecek verirlerdi. Anadolu tekkelerinin kapıları ağzına kadar açıktı:

«Huuu...»

Diye girer, isterse haftalarca, aylarca... Tâ canı sıkılıncaya kadar kalırdı. Dağın, taşın, nehrin, gölün, ormanın hususî isimleri olur muydu? Onun fikrince köylerin, kasabaların, şehirlerin isimlerine de lüzum yoktu. Hepsî «dünya» demekti. Balık, denizinde nasıl hiçbir mevzu hiçbir kanuna tabi olmadan, rahat rahat yüzerse, o da, dünyasında öyle serbest serbest gezerdi. İlkbaharlar, sonbaharlar, yazlar, kışlar tabiatın birer efsanesiydi. Hükümet, kanun, aile, din, ahlâk, hâsılı her şey nazarında, manası olmayan birtakım uydurma latifelerdi. Vücut bir rüya idi. Hayat bir seraptı. Ancak nâdanlar bu

rüya ile seraba aldanırlar, beyhude yere üzülrlerdi. Hakikat «bir»di. O da «aşk» idi. Aşk idrak eden büyük hakikate ermiş, harici, batını kâinatın, hakkın manasını anlamıştı.

Derviş Hasan, işte bu erenlerden biriydi. Geniş, kuru omuzlarının üstündeki koca külâhlı, çok saçlı başı, beyaz sakallı yanık yüzü, derin, iri siyah gözleri, ona garip bir heybet verirdi. Ne olduğuna dikkat etmediği «dünya»nın üstünde, bir duman içindeymiş gibi, hiç görmeyerek yaşardı. Aşk, Allah'ı, hakikati, saadeti, gayesi ruhunda idi. Aşkın haricindeki şeyler onun etrafına toplanmış bir küme masiva bulutuydu. «Vücut» yoktu. Fakat, gayri ihtiyarı:

- Of, dizlerim... Dedi.

Açlık, sıcak, ihtiyarlık üç bin okkalık bir yük gibi sırtına çökmüştü. Şimdi, bir an için, aşkını unutuyor, bu ağır yükün altında ezilen vücudunun varlığını sezer gibi oluyordu. Baş çatlayacak derecede ağrıyor, ayakları titriyor, nefes aldıkça, daralmış göğsü acıyordu. Tekrar, durduğu yolun ilerisine, gerisine baktı. Ne gelen vardı, ne giden... Gözlerini yere indirince, birtakım hayvan, kağı izleri gördü. Mutlaka yakında bu izlerin gittiği bir köy, bir kasaba bulunacaktı. Bu tahmin ona teselli verdi. Onu sevindirdi. Derin bir «hu» çekti. Ellerini arkasına bağladı. Yine aşkının hakikatine dalarak, yine etrafını dumanlaştırarak, hiçbir şey görmeden, yürümeğe başladı. Gitti, gitti... Fakat bu ümit verici izlerle örtölmüş, cehennem gibi; sıcak, çöl gibi tozlu yol bitmiyordu. Nefesi, kollan, dizleri kesiliyor, hakikatte «olmayan» vücudunun elemeleri, «mevcut olan» ruhunu sıkıyordu. Ömründe ilk defa olmak üzere bir araba düşündü. Bu arabanın yumuşak ipek yastıklı içi kim bilir ne kadar rahatı. Yavaşça:

- Ah bir araba olsa... Dedi.

Sonra, sırma eğerli bir atı gözünün önüne getirdi. Böyle bir ata binse ufukta göreceği en uzak bir köye yarım saat içinde gidebilirdi. Hayalinden deve katarları, kervan katırları geçti. Açlıktan, sıcaktan, ihtiyarlıktan artık o kadar bitkin bir haldeydi ki... Gülümsedi:

- Bir topal eşek olsa da razıyım ya... Dedi.

Sıcak gittikçe kızıyor, yol daha ziyade biçimsizleşiyor, tozlar çoğalıyor, taşların arasında baygın kertenkeleler görünüyordu. Kendine baktı. Tozla örtülmüş çarıklarının eskiliği belli olmuyor, kıllı göğsünden çamurlu terler damlıyordu. Gayret lâzımdır:

«Yolcu yolunda gerek...»

Nasihatini hatırladı. Yürüdü, yürüdü, yürüdü, yürüdü... Saatlerce yürüdü. Güneş tam tepeden tekrar ufka doğru inmeğe başlamıştı. Derviş Hasan, şimdi şehirlerdeki zengin, tenperver zahitlerin içmeğe kıyamayacak soğuk, berrak sularla serin gölgeli, rahat şadırvanlarda ikindi namazı için abtestlerini tazelemekle meşgul olduklarını düşündü. Onların cehennem azabıyla, cennet hırsıyla daima rahatsız olan ruhlarına mukabil, vücutları, ne kadar mes'ut, ne kadar rahattı. Yürüdü, yürüdü... Yürüdüğü yolda izler gittikçe karışıyordu. Gözlerini kaldırdı, ileriye baktı. Yolun dönemecinde küçük bir tepenin önüne gelmişti. Dönemecin karşısında iki üç çınar ağacı ile kurumuş çeşme vardı. Durmadı. Yürüdü. Bu tepenin eteğini dönünce yolun tırmanıp aştığı öyle dik, öyle sarp bir yokuş gördü ki...

- Vallahi bunu çıkamam!

Diye haykırdı. Hemen çömeldi. Açlık, sıcak, ihtiyarlık, sabahtan beri durmadan yürüyen Derviş Hasan'ı azıcık daha isyan ettirecekti. Bu dik yokuş karşısında duyduğu feci ümitsizlik onun arif ruhunu kararttı. Şimdiye kadar eğilmeyen boynunu menfaatperver, tekâpucu, hesapçı bir zahit gibi büktü. Gözlerinden, harici âlemin

hayalini kaplayan aşk dumanı, dudaklarından ariflik tebessümü silindi. Ömründe ilk defa olarak zahitlerin mabuduna yalvarmağa başladı:

- Allah'ım, bana merhamet et, dedi, açım, ihtiyarım! Karşıma çıkardığın bu yokuşu çıkamayacağım. Bana bir «binecek şey» gönder. Yalnız şu yokuşu aşayım. Öbür taraf için seni taciz etmem.

Sonra, sürüklenerek, kurumuş çeşmenin başında çınarların gölgesine gitti:

- At istemem, araba istemem. Binecek kötü bir şey... Bir topal eşek olsun Allah'ım, merhamet, merhamet...

Diye inledi. Böyle inlerken, ansızın aczinden, Allah'a karşı yaptığı arsızlıktan utandı. İsyan etti:

- Allah'ım, benim vücudumu yarattın. Onu ıstıraplarından da sen kurtar! Sana yalvarıyorum, mutlaka bana «bir binecek şey» göndereceksin, üzerine eserini yükleteceğim. Göndermezsen... Senin ağır, senin sefil eserini taşımayacağım. Burada yıkılıp yatacağım. Sana inat, açlıktan, susuzluktan, sıcaktan öleceğim. Sen görücü, bilici, iştiricisin. Gökler gözün, kâinat aklın, âlem kulağıdır. İşit, hem bil ki, bana bir «binecek» göndermezsen, buradan bir yere kılmıdamayacağım, gebereceğim. Leşimi kargaların yediğini göreceksin. «Binecek» göndermezsen, Allah'ım, bu yokuşu kat'iyen çıkmayacağım. Geriye de gitmeyeceğim...

Hakkını haykırmış bir asi sükûnuyle mağrurlanarak, sustu. Yavaş yavaş gözlerini kapadı. Evet, Allah mutlaka bir «binecek» gönderecekti. Bu, eserini seven merhametli Allah'ın en birinci vazifesiydi.

Zavallı Derviş Hasan, açlıktan, sıcaktan, ihtiyarlıktan o kadar yorgundu ki... Hemen uyuyuverdi. Yüz yıl kadar uzun süren bir rüya görmeğe başladı; bir şehre vali oluyordu. Saraylar, cariyeler,

köleler... Mermer havuzlara neftî gölgeleri düşen büyük ağaçlı bahçeler, altın işlemeli köşkler, sümbüller, güller... Sazlar, bülbüller, şaraplar, sakiler; mahbuplar... Bütün bunların ortasında esirden yaratılmış gibi nazık, zarif, altın haşalı, beyaz, şeffaf bir at kişiyor, tepiniyor, şaha kalkıyordu. Derviş Hasan, bir kolunda mahbuplar, öteki kolunda cariyeler, arkasında genç köleler, menekşe, yasemin kokuları, saz, ney sedaları içinde bu küheylâna doğru yürüyor, binmeğe çalışıyordu. Mahbuplar üzengileri tutuyor, cariyeler gemi kasıyor, köleler koltuklarından kaldırıyorlardı. Tam bineceği zaman küheylân birdenbire döndü; kafasına öyle bir çifte attı ki... Mahbuplar, cariyeler, köleler birbirine karıştı. Etrafında ne varsa tuzla buz oldu. Gözünü açınca, iri bir Yürüğün, başında zebani gibi dikilmiş durduğunu gördü:

- Kalk bakalım, derviş baba, bu kadar uyku yetmez mi?
- Eyvallah oğlum, iyi ki uyandırdın.

Gülümsedi. Gördüğü rüyanın henüz sönmeyen tadıyla gerindi, doğruldu. Çeşmenin biraz ilerisinde, yüklü, yüksüz birçok atlar, katırlar duruyordu. İşte her şeyi gören, işiten, bilen Allah, istediğini göndermişti. Hem bir tane değil, sürü ile...

Yörüğe sordu:

- Nereye gidiyorsunuz, evlât?
- Kazdağı'na.
- Ben de oraya...

Hiç şüphesiz, bu Yürükler, kendine bir at verirlerdi. Başında sırtarak, dikilen Yörüğe baktı. Döndü, tekrar çeşmenin başına baktı. Birçok boş semerli hayvan vardı. Tam ağzını açacağı vakit Yürük dedi ki:

- Derviş baba, bize bir yardım edeceksin.
- Ne gibi?..

- Şuracıkta, kısıraklarımızın biri doğurdu. Doğan tay yokuşu çıkamayacak. Biz de pek yorgunuz. Sen uyumuş, dinlenmişsin. Gel, sevabına, şu tayı kucağına al da, yokuşun başına kadar çıkarıver.

Derviş Hasan, gözlerini fal taşı gibi açtı:

- Ne?..

Diye haykırdı. Yürük:

- Ağır değil, yeni doğdu, beş, altı okka ya gelir, ya gelmez, dedi; hem yokuşun başına kadar... Haydi, sevabına...

- Ben sevap filân istemem.

- Hıyanetlik etme derviş baba, hepimiz Müslümanız, yapma, din kardeşlerine acı...

Hiddetinden boğulacak gibi olan Derviş Hasan, geldiği ciheti göstererek:

- Ben Kazdağı'na gitmiyorum. Yolum bu taraf, Dedi. Ama Yürük laf anlayacağı benzemiyordu:

- Zarar yok derviş baba. Sen tayı yokuşun başına kadar çıkar, sonra yine iner, o tarafa gidersin.

Derviş Hasan, hiddetinden sanki deli oldu. Sevaba, Müslümana, din kardeşlerine sövmeğe başladı. Yürük, arkadaşlarını çağırdı. Bunlar öyle ağız patırtısına pabuç bırakır takımından değildiler. Derviş Hasan'ın başına üşüştüler, tekme, tokat, döve döve kaldırdılar. Yeni doğan tayı zorla kucağına vererek önlerine kattılar. Derviş Hasan, sırtına, beline, uyluklarına yediği tekmelerin altında büsbütün sersem, hatta «eyvallah» bile diyemeyerek, nefes nefese yokuşu tırmandı. Yalnız yeni doğma, ıslak «binecek şey»in ekşi, keskin kokusunu duyarak yüzünü buruşturuyordu. Tepeye çıkınca açlıktan, sıcağın, ihtiyarlıktan ziyade tayı ağırlığından yorgun, yere yıkıldı. Gözlerini göğe, Allah'ın her şeyi gören büyük gözüne dikti. Bu mavi gözün nihayetsiz bakışında:

«Gönderdiğim bineceği beğendin mi?»

Diyen bir istihza vardı. Derviş Hasan, sesini çıkarmadı. Tekrar gözlerini kapadı. Dünya zahitleri tarafından binlerce seneden beri o kadar ibadet, o kadar taleple taciz edilen Allah'ın, şüphesiz artık «istenildiği gibi» değil, «istediği gibi» vermek en haklı bir hikmetiydi. Kabahatin kendisinde olduğunu anladı! Deminki isyanına pişman oldu. Şimdi uzaklaşan Yürük hayvanlarının gittikçe derinleşen çığırak seslerini işitiyor, çıkmayan sesini bu yeknesak çığıraklara uydurarak, «istediği gibi veren»den bir daha «bir şey istemeğe»:

«Tövbe, tövbe, tövbe!»

Diyordu.